

BİR KIYI YERLEŞİMİ BAĞLAMINDA HOPA KENT MERKEZİ FİKİR PROJESİ YARIŞMASI

Jüri Değerlendirme Çalışması

28 Şubat-2 Mart 2025

1 Mart 2025

“Bir Kıyı Yerleşimi Bağlamında Hopa İlçesi Kent Merkezi Fikir Projesi Yarışması” jürisi 1 Mart 2025, Cumartesi günü 09.00’da eksiksiz olarak Hopa Belediyesi binasında toplanmıştır.

Jüri şartnamenin “3.2 Yarışmacılardan Beklenenler” başlığına göre değerlendirme kriterlerini yeniden görüştüktan sonra birinci elemeye saat 10.00’da başlamıştır.

- Yapılan 1. elemelerde genel teslim niteliği, yarışmanın konusuna uygunluk ve temsil standartları gözetilerek tüm (50 proje) projelerin bir üst tura çıkarılmasına oy birliğiyle karar verilmiştir.
- 2. Elemelerde;
 - Kamusal mekan kurgusunun ve tasarım yaklaşımının kent hafızası ile ilişkisinin zayıf olması,
 - Kentsel peyzaj, doku ve mimari karakter üzerine geliştirilen fikirlerin olgunlaşmaması,
 - Bütüncül yaklaşımların eksik olması ve kır-kent-kıyı ilişkisinin kurgulanmaması/zayıflığı,
 - Yerellik üzerine geliştirilen fikirlerin eksikliği,
 - Ulaşım, erişilebilirlik ve yürünebilirlik üzerine geliştirilen fikirlerin eksikliği/olgunlaşmaması,
 - İklim değişikliği ve küresel ısınma ile mücadelede sürdürülebilirlik kavramlarının eksikliği
 - Teknoloji ve yenilikçi çözümlerin projede yer almaması,
 - Sosyal ve kültürel etkileşim alanlarının kurgulanmaması

nedenleriyle toplam 25 projenin elenmesine karar verilmiştir. Bu doğrultuda;

- 2, 4, 5, 10, 14, 15, 16, 22, 23, 29, 30, 31, 34, 36, 38, 39, 44, 47, 48 sıra numaralı projeler oybirliği ile
- 18, 28, 42, 43, 51, 52 sıra numaralı projeler oy çokluğu ile
 - 18 sıra numaralı proje (Kevser İsmet Üstündağ ve Doruk Görkem Özkan’ın karşı oyu ile)

- 28 sıra numaralı proje (Akif Burak Atlar ve İnci Olgun'un karşı oyu ile)
- 42 sıra numaralı proje (Akif Burak Atlar, Banu Çiçek Kurdoğlu ve Doruk Görkem Özkan'nın karşı oyu ile)
- 43 sıra numaralı proje (Akif Burak Atlar ve Cemil Hamdi Okumuş'un karşı oyu ile)
- 51 sıra numaralı proje (Akif Burak Atlar ve Cemil Hamdi Okumuş'un karşı oyu ile)
- 52 sıra numaralı proje (Akif Burak Atlar'ın karşı oyu ile)

elenmiştir.

Jüri şartnamenin "3.2 Yarışmacılardan Beklenenler" başlığına göre değerlendirme kriterlerini yeniden görüştüğten sonra 3. elemeye başlamıştır.

- 3, 6, 7, 8, 11, 13, 21, 25, 27, 33, 46 ve 49 sıra numaralı toplam 12 proje 3. elemeye elenmiştir. Proje raporları aşağıdaki gibidir:

3 SIRA NUMARALI PROJE

Kent hafızasına yönelik yapılan detaylı çalışma, Hopa'nın geçmişi ve bugünü arasında kurduğu ilişki açısından olumludur. Analiz çalışmalarının üst ölçek kararlara yansması olumlu bulunmuştur. Hazırlanan rapor detaylı ve kapsamlı bir çalışma olarak değerli görülmüştür. Katılımcı bir araştırma süreci yürütülmesi, ekonomik model önerilmesi, taşkına dair önlemlerin sunulması olumlu olarak değerlendirilmiştir.

Bunlara karşın, kent ve kıyı arasında bulunan mevcut yolun, kurulması tavsiye edilen ilişkiyi kopardığı ve bu bölüm için tam bir çözüm önerisi geliştirmedeği görülmüştür. Genel ulaşım yaklaşımında eksikliklerin bulunması, iskelenin mevcut durumunu iyileştirecek bir önerinin olmaması olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Mekânsal kararlarda ritim ve uyum eksik bulunmuştur. Projenin mimari dili ve mimari temsili olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

Proje oy çokluğuyla elenmiştir (Akif Burak Atlar karşı oyu ile).

6 SIRA NUMARALI PROJE

Kıyı ile diyalog yaklaşımı içinde makro ve mikro tasarım yaklaşımları üzerine bağlantı kopukluğu ve yaya dolaşımına öncelik veren analizleri olumlu bulunurken, kent bütünü ve alanın yakın çevresine ait ilişkileri de içeren analizlerin yetersiz oluşu ve tasarım kararına yansıtılmamış olması eleştirilmiştir. Kıyıda mekânsal örgütlenmeler açısından tasarımı yönlendiricileri ve tasarımın temel yaklaşımları açısından yeterli olgunluğa erişmemesi, önerilen yapısal elemanlar arasında ilişkinin yeterince kurulamaması, peyzaj çözüm kararlarının detaylandırılmaması nedenleriyle proje olumsuz değerlendirilmiştir.

Proje oy birliğiyle elenmiştir.

7 SIRA NUMARALI PROJE

Projenin çıkış noktası, mevcut durumun düzenlenerek yeniden mekanların oluşturulmasına dayanmaktadır. Benimsenen bu yaklaşım olumlu bulunurken, yarışmacıların geliştirdiği öneriler, soyut düzeyde kalmıştır. Yarışmanın şartnamesinde belirlenen isteklerin karşılanması konusunda

detay çözümleri yetersiz kalmıştır. Projede teknik açıdan hatalar bulunmuştur. Projede üst ölçekte alınan kararların alt ölçeğe yeterince yansımadağı görölmüştür. Peyzaj açısından ele alınan konsept ve anlatım dili özgün bulunmuştur. Projede benimsenen mekânsal çözümler ve etkinlik çeşitliliğı yetersizdir. Ulaşım çözümlerinin kent için yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Proje oy çokluğuyla elenmiştir (Akif Burak Atlar ve Cemil Hamdi Okumuş karşı oyu ile).

8 SIRA NUMARALI PROJE

Konsept yaklaşımı, alanın bütüncül bir şekilde ele alınması ve detaylı bir çalışma ortaya konulması olumludur. Yaya ulaşımına yönelik yaklaşım olumlu bulunmuştur. Ayrıca, çarşı alanına ait cephe çalışmaları dikkate değer bulunmuştur.

Proje genelinde önerilen yapısal çözümler baskın; kıyı alanına yönelik kararlar yetersiz bulunmuştur. Projenin paftalarda ve raporda kullandığı sunum dili yetersiz bulunmuştur. Raporda görseller arasında dil birliğı bulunmadığı, sunum dilinin okunaklı olmadığı, paftada bütünlük bir okuma sağlanmadığı görölmüştür. Detaylı analizler üretilmiş olması olumlu değerlendirilmiş ancak bu çalışmaların tasarıma yansıtılmamış olması eleştirilmiştir.

Proje oy birliğıyle elenmiştir.

11 SIRA NUMARALI PROJE

Proje alanının ticari bağlantıya dayalı konumunun avantajını, işlevsel çeşitlilikle zenginleştirerek ele alması; yakın çevresiyle kurduğu ilişkide yaya hareketliliğini yaratıcı bir konsept yaklaşımla değerlendirmesi ve mimari artikülasyonu bu sürecin bir parçası haline getirme çabası olumlu bulunmuştur. Ayrıca, yerin belleğinde Volkan Konak'a dair bir temsiliyet oluşturma girişimi takdir edilmiştir. Ancak, kıyı özelinde alınan mekânsal kararlar, özellikle iskele ile kurulan ilişki açısından eleştirilmiştir. Sundura Deresi ve çevresine dair alınan kararların yeterince olgunlaştırılmamış olması ve taşkın riskine karşı alınan önlemler ve yapısal peyzaj karakteri açısından sunulan içerik yetersiz bulunmuştur. Proje raporunda tasarım kararlarının gerekçeleri yeterince aktarılmamıştır. Proje oy birliğıyle elenmiştir.

13 SIRA NUMARALI PROJE

Kavramsal yaklaşımda proje alanının tarihsel geçmişine ilişkin referanslar, bölgesel ve ölçekler arası ilişkilerin kurulması aşamasında göz ardı edilmiştir. Ulaşımla ilgili genel beklentilere yanıt üretilmediğı görölmektedir. Odak alanların ve mekânsal kararların daha detaylı olarak çalışılması gerektiğı görölmüştür.

Geliştirilen kavramsal çözümler mekanda mimari, peyzaj ve kentsel tasarım ölçeğindeki müdahalelerde karşılık bulamamıştır. Kent ve kıyı arasındaki bağlantının şartname içeriğinde sunulan beklentiler ışığında sağlanamadığı ve odak noktalarda yer alan problemlere ilişkin çözüm geliştirilemediğı düşünölmüştür.

Raporun yeterli içerik ve kapsamlı ele alış doğrultusunda oluşturulmadığı düşünölmüş olup bununla birlikte paftanın görsel dili ve kurgusu olumlu olarak değerlendirilmiştir.

Proje oy birliğıyle elenmiştir.

21 SIRA NUMARALI PROJE

Proje, heyecan verici, merak uyandırıcı “iki şehrin hikayesi” biçiminde ifade edilen bir slogandan yola çıkmıştır. Ancak, bu sloganın hangi kavramsal altyapıya dayandığı, projeye nasıl girdi oluşturduğu, ne tür bir mekân tahayyülü üretmek istediği belirsizdir. Bu tartışmanın işaret ettiği olası sorunlardan biri Sundura Deresi ve kent merkezi arasındaki ilişki olarak tanımlanmasına karşın, çözümün yetersiz kaldığı, söylem düzeyinde kaldığı tespit edilmiştir. Kıyı - kent ilişkisini kurmaya yönelik yaklaşımının geliştirilmeye ve içeriğinin zenginleştirilmesine ihtiyacı bulunmaktadır. Tasarım kataloğu önerisi genel olarak olumlu ancak çözümlemeler bakımından yetersiz görülmüştür.

Batı kesiminde dolgu alanında ve güney kesimde dere kıyısında yaya dolaşımına ve erişimine yönelik arayışları başarılı bulunmuştur. Ancak işlevsel çeşitlilik ve bunların kümelenmelerinde düzensizlik vardır. Odak alandaki form ve kütle ölçüleri yöresel doku ve esnek tasarım beklentisi açısından olumsuz bulunmuştur.

Proje oy birliğiyle elenmiştir.

25 SIRA NUMARALI PROJE

Üst ölçekte yer alan olumlu yaklaşımların önerilen tasarımda kesintiye uğradığı görülmüştür. Ekolojik kaygılar noktasal olarak projede yer bulmuş ancak bu kaygıların proje genelinde bütüncül olarak yansımadığı görülmüştür. Afete yönelik hassasiyet taşıyan tasarım yaklaşımları olumlu bulunmuştur. Mevcut durum analizleri yeterli olmakla birlikte mekânsal kararlara yeteri kadar yansımadığı, yapısal müdahalelerde yeterli özenin gösterilmediği değerlendirilmiştir.

Raporda ve analizlerde; mühendislik alanından verilerde kaynağa başvurulurken, sosyal veriler kişisel değerlendirme ile kısıtlı kalmıştır.

Mekânsal önerilerde iklimsel koşulların göz ardı edilmesi, “eko geçit” olarak önerilen yapının baskın karakterde olup projenin önüne geçmesi, projenin karakterinin net olarak ortaya konulamaması olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Afet kaygısını ele alan bir proje olmasına rağmen ölçekler arası bağlantının kurulamaması nedeniyle mekânsal çözümlerin yeterli olgunluğa ulaşmaması eleştirilmiştir.

Proje oy birliğiyle elenmiştir.

27 SIRA NUMARALI PROJE

Projenin yalın ifadesi, kıyı morfolojisine uyumlu yaklaşımı ve dolgu alanlarına yönelik tavrı olumlu bulunmuştur. Önerilen interaktif dijital aplikasyon fikri de olumlu değerlendirilmiştir.

Bununla birlikte, kent ve kıyı ilişkisi arasında kopukluklar gözlemlenmiştir. Kent içindeki mevcut durumun korunması ve mekânsal müdahalelerin yetersizliği, proje özelinde kavramsal düzeyde alınan kararların mekânsal karşılıkları yetersiz bulunmuştur. Projenin tamamını anlatan görsel ifadelerin eksikliği olumsuz değerlendirilmiştir. Ayrıca, Eski Hopa – Artvin yolunda önerilen Woonerf stratejisinin, gerçek anlamda bir Woonerf modelini karşılamadığı tespit edilmiştir. İskan bölgesinde, taşıt yolunun trafik hızını çeşitli geometri, döşeme ve mobilya müdahaleleriyle yavaşlatan Woonerf modelinin, şehirler arası doğrusal bir yol üzerinde uygulanabilir olmayacağı değerlendirilmiştir.

Proje oy birliğiyle elenmiştir.

33 SIRA NUMARALI PROJE

Üst ölçekli çevresel ilişkiler, bireysel yolculukların toplumsal harekete kadar dönüşümü değerlendiren yaklaşımı olumlu bulunmuştur. Ölçekler arası işlevsel arayış, kıyı morfolojisine sınırlı müdahalesi, seyir asansör köprüsü fikri olumlu bulunurken; sosyal ilişkilere yönelik analizlerin eksikliği, proje bütününde çevresel nitelik ve kentsel yaşam kalitesini geliştiren mekân önerilerinin eksikliği, üst ölçek analizlerin tasarıma yeterince yansıtılmaması, meydan kültürünün mekânsal organizasyonlarda ifade edilmemiş olması nedenleriyle eleştirilmiştir. Proje oy birliğiyle elenmiştir.

46 SIRA NUMARALI PROJE

Proje raporundaki tartışmaları çok anlamlı, rasyonel ve kararlarını gerekçelendirecek nitelikte görülmüştür. Bir fikir yarışmasından beklendiği gibi istekler ve sınırlamalar arasındaki çelişkiye işaret etmesi, tercihlerinin olumlu - olumsuz yansımalarını tartışması başarılı bulunmuştur. Üst ölçekten alt ölçeğe doğru inen analizlerin Hopa'yı şemalaştırarak mekânsal okumayı güçlü bir şekilde sunması olumlu değerlendirilmiştir. Şartnamede belirtilen kararların üst ölçekte başarılı bir şekilde ele alındığı ancak bu kararların alt ölçeğe yansımaları yetersiz görülmüştür. Öte yandan, fikir yarışması ile uygulama projesi arasındaki tercihinin uygulanabilirliğe eğilim göstermesi eleştirilmiştir. Bu kapsamda, örneğin sadece, Artvin yönüne giden trafiği bir miktar hafifletebildiği, servis yolu ile bir miktar kolaylık sağlayabildiği, gibi kısmi çözümleri fikir projesi gereklerinin gerisine düşmüştür.

Tır parkı fikri raporda da ifade edildiği haliyle olumlu olmakla birlikte, sürdürülebilirlik ilkeleri ve planda yer seçimi açısından eleştirilmiştir. Detay çözümlerinin bütünde fragmanter kalmış olması ve planlama aşamasında çerçevesi belli bir noktaya taşınmış yaklaşımların, bir sonraki aşamaya geçememiş olması eleştirilmiştir.

Proje oy çokluğuyla elenmiştir (İnci Olgun karşı oyu ile)

49 SIRA NUMARALI PROJE

Projenin konsepti, genel yaklaşım ve raporda ifade edilen kavramsal arayış, ekolojik ve sosyal odaklı yaklaşım olumlu değerlendirilmiştir. Üst ölçeklerle ilişkilendirme ve bütüncül perspektif yetersiz bulunmuştur. Kıyı ve kent ilişkisinin koparılması, tasarım kararlarının yeterince olgunlaştırılmaması ve bu kararları destekleyecek analizlerin eksikliği eleştirilmiştir. Sundura Deresi'nin çıkış ağzına denk gelen Hopa Kent Akademisi'nin konumu problemli bulunmuştur. Projenin kavramsal vurgusunda insan odaklı bir tasarım yaklaşımı bulunmasına rağmen kıyı hattına yerleşen otopark alanının çelişkili olduğu değerlendirilmiştir. Sosyal ve kültürel açıdan yenilikçi yaklaşım önerileri olumlu bulunmuş ancak bu durumun mekânsal örgütlenmede bütünlük göstermemesi eleştirilmiştir. İhtiyaçlara cevap veren fonksiyonların, alanın ihtiyaçlarına uygun şekilde belirlenmesi olumlu değerlendirilmiş ancak fonksiyonların projede konumlandırıldığı yerler eleştirilmiştir. Ulaşımına dair mevcut problemlere yeterli çözüm önerilmediği görüşü oluşmuştur. Proje oy birliğiyle elenmiştir.

- 4. elemeye kalan toplam 13 projenin sıra numaraları; 1, 9, 12, 19, 20, 26, 32, 35, 37, 40, 41, 45 ve 53'tür.

Jüri çalışmalarını 23.00'de tamamlamıştır.